

Welkom

Laten we ons in de aanwezigheid stellen van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, Amen.

Welkom aan u allen, welkom in dit huis voor God.

Vandaag is het carnavalszondag. Bijna al begint de vasten waarin we ons voorbereiden op het lijden en sterven van Jezus.

Maar zover is het nog niet. Vandaag is Jezus nog maar goed en wel begonnen aan zijn openbare leven. In synagogen, op straten en pleinen, in heuvels en op vlaktes vertelt Jezus, voor ieder die het horen wil, over wegen naar het koninkrijk van God. Dat koninkrijk van God, dat hemels verre visioen, dat wordt omschreven met woorden als vrede, liefde, gerechtigheid.

Hoe belangrijk woorden ook zijn, woorden zijn slechts een begin. God roept ons op om die goddelijke woorden waar te maken. Woord en daad, ze horen bij elkaar. Woorden moeten daad worden en in daden moeten de woorden weerklinken. Dat is onze scheppingsopdracht. Maar hoe dan? Hoe dan? Zoals ik vorige week in de krant een quote las over een groots technisch project. Ik citeer: *Je bent snel geneigd enthousiast te worden. Maar als je het idee moet uitvoeren in de echte wereld, dan wordt het knetterveel ingewikkelder*. Over dat oneindig veel ingewikkelder en moeilijker kunnen we allemaal meepraten, vermoed ik. Kunnen we in de lezingen van vandaag weer ietsje meer te weten komen over dat 'hoe dan'? Hoe maken we als mensen, goddelijke woorden 'n beetje meer waar?

Zoals Theo vorige week al zei, de verhalen van deze zondagen gaan over de missie van Jezus: mensen dienen door hen te onderwijzen en te genezen. De eerste lezing van vandaag gaat over de vraag wat te doen als een groot ongeluk de gemeenschap treft. De tweede lezing gaat over de ontmoeting tussen een zieke man en Jezus. Wat kunnen we van de verhalen van vandaag leren, op welke sporen zetten ze ons?

Laten we de drukte van alledag dit komend uur achter ons laten en hier in dit grote huis aanwezig zijn. Laten we verbinding zoeken met wat in ons binnenste leeft en reiken naar wat ons omvat en overstijgt.

OVERWEGING

In de eerste lezing van vandaag zijn we zo'n 33 eeuwen terug in de tijd, in het Midden- Oosten, in de Sinaiwoestijn. Ze durven het aan, wegtrekken uit een leven van slavernij. Een volk dat als slaven leefde, is aan een tocht begonnen naar de vrijheid. God zei hen: 'Jullie zijn geen slaven meer maar vanaf nu bevrijde mensen'. En meer zei hij: 'Wees heilig, zoals jullie God heilig is'. Met dit uitdagend en inspirerend perspectief voor ogen is Mozes met zijn mensen onderweg.

Maar de tocht is niet alleen een grote bevrijdingstocht. Naast grote dromen en perspectieven is er ook de werkelijkheid van alledag. Hoe komen we aan eten en drinken, hoe gaan we met elkaar om, welke waarden zijn van belang, welke regels spreken we af?

Er is dus niet alleen een grote roeping, er zijn ook de zorgen van alledag. Er komen moeilijkheden zoals honger, ziekte en ruzie. De eerste lezing gaat over zo'n moeilijkheid: de bedreiging van een besmettelijke ziekte. Een besmettelijke ziekte, corona ligt nog vers in ons geheugen, is inderdaad een serieuze bedreiging voor het welzijn van de gemeenschap, zeker voor een volk onderweg. Hoe moeten we hiermee omgaan? Welke maatregelen moeten we treffen om verdere besmetting te voorkomen? Wat kunnen we doen om de gemeenschap te beschermen?

In het boek Leviticus lezen we hoe men dat destijds aanpakte. De belangrijkste maatregel was afzondering. De 'onreine', zoals de zieke werd genoemd, moest apart wonen en buiten de gemeenschap. Als een zieke genezen werd verklaard, was het regel om een reinigingsoffer te brengen. De gemeenschap wist

dan dat de zieke weer gezond was en in de gemeenschap kon terugkeren.

Met de tweede lezing zijn we in de tijd van Jezus. Jezus is nu rond de 30 jaar, pril en fris begonnen aan zijn goddelijke missie. Hij heeft al enkele leerlingen. Verhalend, onderwijzend, genezend trekt hij in Galilea rond. Hij raakt bekend.

Vandaag komt een man naar Jezus die ooit de boodschap van 'onrein' kreeg. Dat was een enorme schok, een breuk in zijn bestaan. Dat betekende 'afzondering'; alleen wonen, buiten de gemeenschap. Volop ellende en ongeluk. Hij verlangt naar genezing, er weer bij horen, kunnen meedoen in de gemeenschap. Dat is zijn vurigste droom.

Misschien van horen-zeggen, misschien in een droom, misschien in een plotse impuls Hoe dan ook, op één of andere manier heeft de zieke man zijn hoop gezet op de kracht van Jezus. Jezus, zijn laatste redding. In zijn smeekbede en zijn nederige val op de knieën, komen alle verlangens, pijn en eenzaamheid naar buiten. Hij spreekt de eenvoudige maar indrukwekkende woorden: 'Als u wilt, kunt u mij rein maken'.

Jezus wordt geroerd door de smeekbede en al wat daarin aan hoop en pijn verborgen zit. De binnenwereld van Jezus wordt geraakt door de binnenwereld van de zieke man. Door medelijden bewogen, raakt Jezus hem aan: 'Ik wil het, word rein'. En terstond verdwijnt de melaatsheid, vertelt het verhaal. De man kan zijn geluk niet op.

We kunnen niet echt bevatten wat daar gebeurde, deze omkering van natuurwetten. Maar ik denk dat we allemaal die weldadige ervaring kennen van echt contact, van binnenwereld ontmoet binnenwereld. Dan wordt er iets herkend, aangevoeld, gedeeld. In een gesprek bijvoorbeeld met een vriend of soms zomaar met een vreemde, bij het horen van een lied of het zien van een bloem, zomaar op de fiets of tijdens een wandeling langs de rivier. Dan stroomt er iets door alles heen, dan is er verbinding, iets onverdeelds, iets heels, misschien wel iets heiligs. Dan voelen we de weldadige en helende kracht van echt contact.

In de eerste lezing van vandaag ligt de focus op gemeenschap en wet. Wetten en regels die goed en rechtvaardig zijn. Om te ordenen, te beschermen, te dienen. Zonder wet zal een gemeenschap verwilderen of uiteenvallen. Maar ook, wetten kunnen verstarren, regels verouderen. Soms zijn nieuwe wetten nodig omdat de samenleving verandert. Waar bijvoorbeeld ligt de grens tussen belediging en vrijheid van meningsuiting? Heeft de natuur, hebben dieren, rivieren en bomen ook rechten?

In de tweede lezing van vandaag ligt de focus op binnenkant en persoon. Laat je niet verwarren door uiterlijke pracht en praal. Het gaat om onze binnenwereld, onze gezindheid, de kleur van ons hart. De Bergrede, die Jezus later zal uitspreken, geeft richtlijnen voor deze gezindheid. Zalig zijn zij die niet hoogmoedig zijn maar nederig van hart, op de goede weg zijn zij die niet hardvochtig zijn maar zachtmoedig, de juiste gezindheid hebben zij die geen ruzie zoeken maar vrede stichten.

Ondanks alles wat in ons en in onze wereld nog onaf is, gebroken, verdrietig, onbewust, onmachtig, zijn we hier nu bij elkaar rond het koninkrijk van God, dat grote visioen van vrede. Om ons te herinneren, om niet te vergeten waarnaar we onderweg zijn, om de vlam in ons wakker te houden. Dat koninkrijk ligt niet aan het eind van alle ontwikkeling. Dat koninkrijk is dichtbij en onder ons. Het kan elk moment oplichten. Niet dat het makkelijk is, integendeel. Maar er licht iets op wanneer we, ondanks tegenstand, durven staan voor wat goed is en rechtvaardig. Dat gebeurt ook op momenten waarop we onze wapens neerleggen en open en kwetsbaar durven zijn. Dan is voor even de harde rots een klaterende beek geworden, dan is het lam veilig bij de wolf, dan bloeit de steppe en juicht de hemel.